

ת"פ 16223/11/13 - מדינת ישראל נגד ענאד אבו אל חסן - נדון, עבדאללה אברייץ

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 16223-11-13 מדינת ישראל נ' אבו אל חסן ואח'
בפני כב' השופטת אליאנא דניאלי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים 1. ענאד אבו אל חסן - נדון
2. עבדאללה אברייץ (עציר)

הכרעת דין לנאשם 2

מבוא

1. הנאשם שבפני נותן את הדין בגין ביצוע עבירות התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה או פשע בצוותא חדא, בניגוד לסעיף 406 (ב) ביחד עם 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), היזק לרכוש במזיד בצוותא חדא, בניגוד לסעיף 452 ביחד עם סעיף 29 לחוק, ושהייה שלא כדין, בניגוד לסעיף 12 (1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

2. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 30.12.12 בשעה 20:54 או בסמוך לכך, התפרץ הנאשם בצוותא חדא עם אחר לבית מגוריו של מרדכי אשכנזי ברינתיה. הנאשם והאחר שברו את מנעול הסורג, עיקמו את הסורג ובכך הזיקו לרכוש, ונכנסו דרך המרפסת לביתו של אשכנזי. השניים גנבו מהבית טלוויזיה ואת מתקן התליה שלה. בנוסף נטען כי במועד הארוע לא היה לנאשם אישור שהיה בישראל, ובכך עבר על חוק הכניסה לישראל.

לשם השלמת התמונה יצוין כי כתב האישום הוגש גם כנגד ענאד אבו אל חסן (להלן: "ענאד"), עימו נטען כי הנאשם תאם מפגש בסמוך לפריצה, על מנת שענאד יאסוף את הנאשם, האחר והטלוויזיה. ענאד הורשע שלא בפניו, ודינו נגזר.

3. ראיות המאשימה הינן נסיבתיות. גדר המחלוקת בין הצדדים הינה באשר לזהות הפורץ, שכן ההגנה

אינה חולקת על ביצוע ההתפרצות, ההיזק לרכוש וגניבת הטלויזיה, אך טוענת כי אין ראיות להרשעת הנאשם שלפניי במעשים אלו.

לבקשת ההגנה הוגשו המוצגים בהסכמה מבלי להעיד אף אחד מן העדים. בפניי נשמעו סיכומים המתייחסים למסקנה המשפטית אותה ניתן להסיק, לעמדת כל אחד מהצדדים, מן הראיות שהוגשו.

דין והכרעה

4. משעסקין בראיות נסיבתיות, על בית המשפט לבחון האם מכלול הראיות הפרוש בפניו מביא בהכרח למסקנה המפלילה את הנאשם. נפסק כי יש לבצע במסגרת זו בחינה תלת שלבית: ראשית נבחן האם ניתן להשתית ממצא עובדתי על הראיות שהוצגו; שנית נבחן האם מסכת הראיות בכללותה מערבת את הנאשם בביצוע העבירות המיוחסות לו, ובשלב שלישי נבחן האם הנאשם הציע הסבר אשר יש ביכולתו לשלול את המסקנה המפלילה (ר' בהקשר זה דברי כב' השופטת פרוקצ'יה בע"פ 9372/03 פון וייזל נ' מדינת ישראל).

5. **אשכנזי**, שוכר הבית, התלונן כי ביום 30.12.12 בסביבות השעה 23:00 הגיע לביתו במושב רינתיה, והבחין כי הבית נפרץ, הסורג עוקם וכי נגנב מסך טלוויזיה שחור מסוג סמסונג 46 אינטצ', לרבות שלטים ומתקן התלייה. הוא ציין כי הטלויזיה היתה חדשה יחסית, ובערך של כ-4000 ₪ (ת/2). בהודעתו מיום 31.10.13 חזר על תאור המעשה, ציין כי הבחין בפריצה כאשר חזר מעבודתו, וזיהה את הטלויזיה ואת מתקן התלייה שהוצגו בפניו כטלויזיה ומתקן התלייה שנגנבו ממנו (ת/1).

בת/3, מזכר המתעד שיחה של השוטרת שרון אשר עם אשכנזי (להלן: "המתלונן"), הובהר כי אשכנזי מסר כי יצא לעבודה ביום הארוע בשעות הבוקר, וחזר סמוך לשעה 23:00, אז גילה את הפריצה.

לבית המשפט הוגשו מסמכים מהם עולה כי הטלויזיה אכן נרכשה על ידי המתלונן בסכום של 4000 ₪ ב-16.10.12, קרי כחודשיים לפני הפריצה (ת/4-ת/6).

6. **עיקר ראיות המאשימה המבססות את אשמו של הנאשם מושתתות על האזנות סתר לטלפון הנייד של הנאשם ולא יכון טלפון זה.** ההגנה הסכימה בתשובתה לאישום כי קולו של הנאשם הוא הקול הנשמע בשיחות המוקלטות, וכן הסכימה כי הטלפון הנייד של הנאשם הוא שאוכן. למעלה מהצורך יצויין עוד כי בשיחה מספר 630, מיום 24/12/12 נשמע הנאשם מוסר לאדם אחר את פרטי מספר הת.ז. שלו ואת שמו (ת/9), וכי השוטרעומר וענונו מצא התאמה בין קול הנאשם בחקירתו לקול בהאזנות הסתר, ובין קולו של האדם אליו פנה הנאשם כענאד לבין נאשם 1 (ת' 27). האזנות הסתר הוגשו לבית המשפט בדיסק שמע, והשיחות הרלוונטיות תומללו (ת' 18-9, ת' 24).

7. לאחר שמיעת השיחות המוקלטות, בחינת האיכונים וגרסת הנאשם, אני קובעת כי המאשימה הוכיחה

את המיוחס לנאשם, כפי שיבואר להלן.

השיחות המשמעותיות להוכחת הקשר בין הנאשם לענאד ולגניבת הטלויזיה

8. בשיחה מספר 48, מיום 25/12/12, כחמישה ימים לפני ההתפרצות, משוחחים הנאשם וענאד, ומתאמים ביניהם מפגש. בין היתר נאמר במסגרת שיחה זו:

"נאשם: אני לא רוצה להתעכב כשאני יושב שם.."

.....

נאשם: ...כשאתה חוזר הביתה אני לא יכול לחצות לכביש השני....

ענאד: אין בעיה, אני אסדר איתך..תשמע, אני רוצה מסך של מחשב, אין באזור

שלך?

נאשם: ברגע שאראה אותך, אראה אותך ונדבר...

...

נאשם: וואלה אני אמצא לך אחד...

ענאד: לא המחשב מקולקל,המסך...

נאשם: וואלה אין לי, אין אין לי אבל אני אסדר לך אחד... " (ת' 10).

לא שוכנעתי כי שיחה זו הינה הזמנת גניבה על ידי ענאד, כטענת המאשימה, שכן בשיחה ענאד מדבר על מסך מחשב, ואילו הגניבה שבוצעה היתה של טלויזיה. יחד עם זאת, השיחה מלמדת על הקשר בין ענאד לנאשם, וכן על אי רצון של הנאשם להתעכב ועל קושי לחצות לכביש, קשיים אשר לא נטען כי נבעו מקושי פיזי או אחר של הנאשם. כפי שיפורט בהמשך, מכלול הדברים הנאמרים בשיחות המוקלטות בענין זה מביא למסקנה כי הקושי נובע מהיותו של הנאשם שוהה בלתי חוקי, המחזיק במועד ביצוע השיחות ברכוש גנוב.

ביום הארוע, 30.12.12 בשעה 20:53 מתקיימת שיחה נוספת בין הנאשם לענאד, ובה נאמר:

" נאשם: תקשיב וואלה עכשיו הבאתי מסגרת על הכיף כיפככ..."

ענאד: מה?

נאשם: הבאתי מסגרת טובה ו.. (לא ברור) לחזור הביתה ומאג'ד איתי הוא...

עמוד 3

ענאד: איפה אתם?

נאשם: אהה אני אפגוש אותך במ..(משנה) אני אפגוש אותך המקום ש..

עלינו?

ענאד: כן...

נאשם: כמו טיל... אנחנו צריכים קצת זמן, חצי שעה אולי....

ענאד: ממ..

נאשם: חדשה אש..(מגמגם) לא... לא עבה.. סמסונג.. (מתנשף)

ענאד: טוב, מאיפה אני אקח אותך? (משנה) לאיפה לאיפה אני אקח אתכם?

נאשם: אה בצד של הישובים... אנחנו חוזרים ברגל..

.....

נאשם: מה דעתך? (מדברים יחד) חדשה (לא ברור)

....

נאשם: דק דק??

נאשם: לא לא, לא דק יעני אלפיים ותשע...

....

ענאד: וכמה קוב? (משנה) כמה מטר?

נאשם : אה "יתכן ארבעים ושבע..."

בהמשך נשמעים השניים משנים את מקום המפגש:

"ענאד: לא לא, תבוא מהמקום מהצד השני..

נאשם: אבל מהחורשה?

ענאד: כן כן.."

השניים מסיימים את השיחה תוך סיכום כי הנאשם יתקשר אל ענאד כאשר יגיע למקום המפגש (ת' 11).

הנאשם וענאד מדברים ברמזים. הנאשם אינו מציין מפורשות היכן יפגוש את ענאד אלא - "המקום ש.. עלינו", הנאשם נשמע מתנשף, והשניים משנים את מקום המפגש ומסכמים כי יפגשו "מהחורשה".

הנאשם אינו מבהיר איזו מסגרת הוא נושא עימו, אולם הפרטים שהוא מציין לגבי מסגרת זו תואמים להפליא את הטלויזיה שנגנבה: חדשה, סמסונג, בגודל 47 (הטלויזיה שנגנבה הינה כאמור בגודל 46 אינטצ').

בדקות הסמוכות לשיחה זו קיימו השניים מספר שיחות נוספות בהן תאמו את המפגש ביניהם. כך, בת/12 מהשעה 21:05 נאמר בין היתר:

"ענאד: תשמע.. (מגמגם) תחכו לי במקום שהורדתי אתכם יותר טוב

נאשם: למה?

ענאד: יותר טוב.. במקום שתעבור לצד השני אף אחד לא יודע מה קורה".

בת/13 מהשעה 21:15 נאמר:

"נאשם: עכשיו (מגמגם) הגעתי למהיר.. עכשיו אתה תעבור מתחת לגשר..."

.....

ענאד: אני צריך רבע שעה עד שאני אגיע אליך, אצא עכשיו?

נאשם: לא לא.. אהה אני לא רוצה שתחכה לי, ברגע שאעבור מתחת לגשר הזה

אתקשר אליך... " (ת' 13).

מהשיחות עולה כי התיאום נעשה כך שאף אחד מהשניים לא יצטרך להמתין לאחר. 5 דקות לאחר מכן, בת/14, ממשיך התאום, ובת/15 מ-21:40 נאמר:

"ענאד: תשים, תשים את הבטריה בצד הכביש בדיוק ואתה תשב רחוק

ממנה.. טוב? שלא תסתבך שאתה מגיע.. טוב? תראה אם יש תנועה של

מכוניות, שים אותה בצד..

נאשם: טוב בסדר בסדר...

....

ענאד: כשתראה שיש תנועה, כשלא תראה תנועה.. תקרב את החתיכה

לשול..בדיוק..עכשיו אעצור את המכונית לידה..

נאשם: יעני אתה תשים אותה לבדך?

ענאד: אה לא, ואתם.. אתם לא רוצים לעלות?

נאשם: כן כן...

ענאד: טוב אתם תשימו אותה קרוב..לא (משנה) ו..(מגמגם) ותרחקו,

תתרחקו ממנה קצת ואחר כך (נקטע ע"י הנאשם)

....

ענאד: הרי אין אף מכונית לא באה.. הכל שקט..

נאשם: אין כלום.. אם לא נמצא כלום שם אשים אותה ליד המעקה..

...

ענאד: יאללה אני שתי דקות אצלך ביי...

נאשם: מהר מהר ליד המעקה...." (ת' 15)

בת/16 נשמע המפגש בין הנאשם לענאד, כאשר ענאד מזרז את הנאשם, ואומר לו בין היתר: "אין אף מכונית מאחורי, צא יא עבדאללה צא!". הנאשם נשמע אומר ברקע לאדם שאיתו - "יאללה תרים תרים תרים.. (מגמגם) מכונית אחרונה", והשניים נשמעים מזרזים איש את רעהו.

מהאמירות המפורטות לעיל ברור החשש שמא הנאשם יסתבך אם יתפס עם מה שבידו, ועצתו של ענאד כי הנאשם יתרחק אם יראה תנועת מכוניות. בשיחותניכר הלחץ והמתח בו שרויים הנאשם וענאד, וחששם שמא ייראו. הדבר אף הביא לשינוי נקודת המפגש, באשר תחילה קבעו כי יפגשו במקום בו הוריד ענאד את הנאשם, ולאחר מכן החליטו כי יפגשו בכביש המהיר ליד הגשר.

יצוין כי בשיחה למחרת ההתפרצות, מיום 31/12/12, נשמע הנאשם מדבר עם גבר שזהותו אינה ידועה, ומספר

לאותו גבר על אירועי ליל אמש:

" הנאשם: לקחתי מסגרת.. נתתי אותה לענאד .. ו...והמקום ששם,

ומה שהבאת ממנו את התפוחים לקחתי (מגמגם) מה שאמר לך

עליו וחל'ס.. חזרתי הביתה..." (ת' 17).

ראיות נוספות הקושרות את הנאשם לביצוע העבירות

9. האיכונים מצביעים על כך שהנאשם אכן היה באזור מושב מזור, הסמוך על פי המפה (ת/23) לרינתיה, ביום 30.12.12 בין השעות 20:53- 21:15 (ת/20), וכן כי בשעה 21:40 נמצא ליד קיבוץ נחשונים. עובדה זו מתיישבת עם הנשמע בהאזנות סתר, בהן הנאשם מתנשף ומסביר לענאד כי הוא שם פעמיו ברגל לעבר הכביש המהיר דרך החורשה.

ממפת האזור אכן נראה כי המסלול מרינתיה לקיבוץ נחשונים עובר בסמוך למושב מזור ולחורשה בשם "חורשת השישים", וכי מדובר במרחק של כ-2000 מטר בין רינתיה למקום המפגש עם ענאד, סמוך לקיבוץ נחשונים.

מקום המפגש עם ענאד נלמד מהצלבת האיכון של הנאשם עם איכונו של עינאד (ת/19), ממנו עולה כי בין השעות 20:53-21:43 עשה ענאד את דרכו מכפר קאסם לכיוון נחשונים, ובשעה 21:43 נמצא בנחשונים. כעולה מהאזנות הסתר, ת/15-16, בסמוך לשעה זו אכן דיברו השניים, בעוד הנאשם מאיץ בענאד להזדרז ולהגיע ל"נקודת המפגש".

10. בחיפוש שנערך בביתו של ענאד נתפסה בין היתר טלוויזיה שחורה מסוג סמסונג מאותו דגם המצויין בחשבונית הרכישה של הטלוויזיה שנגנבה מאשכנזי (ר' ת/4, ת/34 ו-ת/35).

באשר לטענת ההגנה כי הטלוויזיה שנתפסה אינה הטלוויזיה הגנובה, הרי שמשזיהה המתלונן באופן חד משמעי כי הטלוויזיה שנתפסה אצל ענאד הינה הטלוויזיה שנגנבה ממנו, ומשכאמור לא ביקשה ההגנה לחקור עד זה, הרי שבהסכמה להגיש את הודעתו של המתלונן יש משום אישור כי תוכן דבריו אינו שנוי במחלוקת, בהתאם לס' 10ב לפקודת הראיות. לפיכך, המסקנה הינה כי הטלוויזיה שנתפסה בביתו של ענאד הינה הטלוויזיה שנגנבה מאשכנזי.

גרסת הנאשם

11. הנאשם לא העיד בבית המשפט, וגרסתו נלמדת מהודעותיו. בכל הודעותיו הכחיש את ביצוע העבירות, וטען כי לא היה בשנים האחרונות בתחומי ישראל. כן אישר כי אין לו אישור כניסה לישראל.

בהודעתו מיום 30.10.13 נשאל הנאשם האם הוא מכיר את ענאד, תחילה השיב כי הוא מכיר את אביו, ובהמשך אישר כי השניים חברים (ת' 39 ש' 14-23). גם כשנשאל באם הוא בטוח כי הוא מכיר את ענאד, שב

ואישר כי הוא מכיר אותו, אף שנאמר לו כי ענאד מכחיש את ההכרות עימו (ת/39 ש' 48-64).

עם זאת, הנאשם הכחיש כי העביר לענאד טלויזיה מהסוג הנדון, כי היה אי פעם במושב רינתיה, וכי ענאד אסף אותו ברכבו לאחר שגנב את הטלויזיה.

בהודעתו מיום 2.11.13 טען הנאשם כי אינו מכיר את ענאד אלא את אביו בלבד, וכי לא שוחח עם ענאד בעבר כלל (ת/41 ש' 10-25). לנאשם הושמעו מספר שיחות בינו לבין ענאד, אך הוא שלל כי הוא וענאד הינם הדוברים בשיחות אלו, ושב והכחיש את ביצוע העבירות (ת' 41 ש' 29-75).

12. הכחשותיו הגורפות של הנאשם את הכרותו עם ענאד נסתרות נוכח הודעתו מיום 30.10.13 ונוכח הראיות שהוגשו לבית המשפט, ובהן פירוט שיחות הן מהטלפון הנייד של ענאד (ת/19), והן מהנייד של הנאשם (ת/20), מהן עולה בבירור כי השניים שוחחו ביניהם במועדים שונים, ובפרט במועד האירוע ובשעות האמורות. כאמור, הנאשם בתשובתו לאישום אישר כי הקול בשיחות הינו קולו. משלא העיד הנאשם, הוא לא נתן הסבר לשינוי בגרסתו - מהודאה כי הוא חברו של ענאד ועד להכחשה כי הוא מכיר אותו, ולא הבהיר מדוע הכחיש כי הוא שנשמע בשיחות המוקלטות.

מועד הפריצה

13. ב"כ הנאשם טען בסיכומיו כי אף שהדירה אכן נפרצה, הרי שלא הוכח מועד הפריצה, ולפיכך ייתכן שהפריצה ארעה שבוע לפני המועד בו אוכן הנאשם באזור. כאשר הוצג להגנה ת/3, ממנו עולה כי המתלונן יצא את ביתו ביום האירוע בשעות הבוקר, וחזר סמוך לשעה 23:00 ואז גילה את הפריצה, טען ב"כ הנאשם כי אינו מכיר מסמך זה, וביקש להוציאו מתיק המוצגים (16.2.14 ע' 14 ש' 5-13).

כאמור בפתח הכרעת הדין, ההסדר בדבר הגשת ראיות המאשימה נעשה ביוזמת ההגנה, תוך ויתור על חקירת העדים. חרף זאת, ועל מנת שלא לפגוע בהגנת הנאשם, משביקש ב"כ הנאשם לחקור את עורכת המסמך, שרון אשר (ע' 15 ש' 15), ובהמשך ויתר על חקירת אשר וביקש לחקור בענין זה את המתלונן עצמו (ע' 16 ש' 17-31), החלטתי כי המתלונן יזמן ויעיד בבית המשפט, בניגוד לבקשתו המקורית של הנאשם להימנע מכך.

בהמשך נמלך שוב ב"כ הנאשם בדעתו, ויתר על בקשתו לזמן מי מהעדים לעדות, ושב וטען כי ת/3 הינו מסמך מזויף, אולם הבהיר כי אין הוא מבקש להוציאו מתיק המוצגים, אלא רק את יומן החקירה אשר הוגש קודם לכן לתיק (ע' 17 ש' 12-30). בהחלטתי נדחתה בקשת ההגנה להוציא מהתיק את יומן החקירה אשר הוגש וסומן ללא התנגדות. יחד עם זאת יובהר כי הכרעת הדין אינה מתבססת על יומן החקירה (ת/43), אלא מתבססת בסוגיה הנידונה על הגשת ת/3 עצמו בהסכמה, והימנעות ההגנה מלחקור את עורכת המסמך או המתלונן אודות האמור במוצג זה, חרף ההזדמנות שניתנה לשם כך.

באשר לפרקטיקה של הגשת ראיות בהסכמה והימנעות מזימון העדים יפים דבריו של בית המשפט לערעורים צבאיים ב-114/01 **התובע הצבאי נ' עיד אבו הלאל**:

"ראשית נבהיר כי למעשה סוגיה זו מוסדרת בסעיף 10ב לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971 אשר לא נחקק אלא על מנת לענן את הפרקטיקה אשר נהגה ממילא קודם חקיקתו, והקובע כדלהלן:

"אמרה בכתב שניתנה מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אף אם נותנה אינו עד במשפט, אם שני הצדדים הסכימו לכך ותוכן האמרה לא היה שנוי במחלוקת, ובלבד שהנאשם היה מיוצג על-ידי עורך-דין."

.... **הצד השווה לכולם הוא, כי בהעדר הסכמה מפורשת אחרת, הגשת החומר מהווה תחליף לשמיעת אותו עד או עדים אשר אמרתם הוגשה לביהמ"ש. הסכמה זו, ראוי להבהיר, הינה הסכמה חד-צדדית של הסניגוריה, ומשמעותה כפולה: ויתור על קיום החקירה הראשית באופן שרואים את האמרה כאילו נמסרה מפי העד באולם ביהמ"ש; ויתור על חקירה נגדית של העד, העולה כדי הצהרה כי תוכן האמרה אינו שנוי במחלוקת. ...**

ההגיון, ניסיון החיים והשכל הישר מחייבים כי מקום בו תוכן האמרה שנוי במחלוקת, לא יוותר סניגור על הכלי החזק ביותר אשר ניתן בידי לקעקע, או למצער להציב סימני שאלה על גרסת עדי התביעה - החקירה הנגדית."

יובהר גם כי מת/7 אכן עולה כי ביום 31.10.13 ביקרו בביתו של אשכנזי השוטרים אייל עיני ושרון כהן, וקיבלו ממנו הבהרות לגבי דרך הכניסה לביתו. דברים אלו מתיישבים עם ת/3 בו מציינת השוטרת כהן כי ביקרה במקום הארוע עם אייל עיני ושמעה ממנו פרטים אודות הארוע, הגם שמזכרה של כהן אינו נושא תאריך.

14. **שקרי הנאשם:** שילוב הראיות שהוצגו, עם תשובת הנאשם לאישום מלמדים כי שקריו של הנאשם באשר לאי הכרותו עם ענאד, ובאשר לכך שקולו הוא שנשמע בשיחות בהאזנת הסתר, הינם שקרים בוטים ומהותיים.

גם גרסתו כי לא נכנס לתחומי ישראל בשנים האחרונות נסתרת מהאיכונים שהוגשו, אשר כאמור הוסכם על ידי ההגנה כי הם איכונים של הטלפון של הנאשם. לא נטען בפני כי אדם אחר עשה שימוש בטלפון זה, ומשכך גם בענין זה אין אלא לקבוע כי הנאשם שיקר.

מדובר בשקרים היוורדים לשורשו של ענין, באשר המאשימה נסמכת על שיחות אלו כדי ללמד על הקשר בין הנאשם לענאד ועל שהותו של הנאשם בישראל. מששיקר הנאשם בסוגיות מהותיות אלו ולא נתן הסבר לשקרים בבית המשפט, הדברים מחזקים את ראיות המאשימה, ומלמדים כי הנאשם שהה בישראל במועד הפריצה, בסמוך למושב רינתיה, ושוחח עם ענאד מספר שיחות תכופות הנוגעות להעברת חפץ שאת שמו המפורש לא

ציינו הנאשם וענאד, ואת מקום הימצאם טרחו להסוות ולא להסגיר אף שהשיחות היו בנוגע לתיאום איסופו של הנאשם והאחר שהיה עימו.

יפים בעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 1645/08 פלוני נ' מ"י:

"כידוע, הכלל הוא כי כאשר שקריו של נאשם מהותיים ויורדים לשורש העניין, ומשלא ניתן להם הסבר מספק, ניתן לראות בהם ראייה עצמאית המהווה חיזוק ואף סיוע לראיות התביעה (ע"פ 2014/94 סאלח נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 624 (1996)). כל זאת בהנחה שניתנה הוכחה פוזיטיבית ועצמאית לדבר השקר (ע"פ 814/81 אל שבאב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 832, 826 (1982)). ההנחה היא כי שקרי נאשם נובעים מתחושת אשם וניסיון להתנתק ממעשה העבירה (ע"פ 814/81 אל שבאב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 832, 826 (1982)). יחד עם זאת, טעם נוסף לשקרי נאשם עלול להיות תחושת של מצוקה ובלבול (ע"פ 8002/99 בכר נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 142, 135 (2001)). מכאן הזהירות שיש לנקוט במתן המשקל הראייתי המתאים לשקרי נאשם" (פסקה 22 לפסק דינה של כב' הש' ארבל).

בענייננו מדובר כאמור בשקרים מהותיים, אשר הוכחו באמצעות ראיות המאשימה ואף הנאשם הודה בהם בתשובתו לאישום, וחרף ההזדמנות שעמדה בפניו להעיד בבית המשפט וליתן להם הסבר, בחר שלא לעשות כן. משכך, מחזקים השקרים את ראיות המאשימה, ומלמדים כי הנאשם שיקר בסוגיות שפורטו על מנת לנסות ולהרחיק עצמו מביצוע העבירות בהן הוחשד.

שתיקת הנאשם כסיוע לראיות התביעה

15. הנאשם לא העיד בפניי וגם בכך יש כדי לחזק את ראיות התביעה.

סעיף 162(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 קובע:

"הימנעות הנאשם מהעיד עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע..".

בעניין זה, יפים דבריה של כב' השופטת פרוקצ'יה בע"פ 2132/04 סלים קייס נ' מדינת ישראל:

"הרציונאל הטמון ביסוד המשקל הראייתי הניתן לשתיקתו של הנאשם במשפט מעוגן בהנחה כי אדם חף מפשע לא יימנע, דרך כלל, מהצגת גרסתו החפה: "אדם חף מפשע לא רק מוכן להעיד, אלא שהוא שש להזדמנות להיכנס לתא העדים ולהפריך את הגרסה המרשיעה, אשר לטענתו היא כוזבת. אם מסרב הוא להעיד, הרי יש בכך כדי לתמוך בעקיפין בעדות המפלילה של עדי התביעה" (ע"פ 196/85 זילברברג נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(4) 525, 485; רע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התובע הצבאי הראשי, [פורסם בבנו], פסקה 10 סיפא לפסק-דינו של השופט לוי). שתיקת הנאשם

עשויה ללמד גם על חששו של הנאשם כי הגנתו עלולה להתמוטט אם תעמוד למבחן החקירה הנגדית. עמד על כך הנשיא מ' שמגר:
"הנכונות להעיד אינה מבטאת רק פתיחת דרך להשמעת גירסה פלונית בדרך הקבועה בדיני הראיות. מהותה המרכזית של העדות בבית המשפט היא בכך שהיא משרתת את התפיסה המקובלת בשיטת המשפט האנגלו-אמריקאית, לפיה בירור האמת נעשה בעיקר על-ידי מתן האפשרות לחקירה נגדית. משמע, אי מתן עדות מבטא לא רק רתיעה מפני הצגת תיזה כלשהי בפני בית המשפט, אלא אי-נכונות להציב את התיזה במבחן של החקירה הנגדית" (ד"נ 3081/91 קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4) 478, 441).

לפיכך העובדה שהנאשם ויתר על זכותו להעיד, ובכך ויתר על מתן הזדמנות להסביר את הסתירות שבגרסתו, משמשת לחובתו ומהווה חיזוק לראיות המאשימה.

16. כמצויין, כתב האישום כנגד הנאשם מבוסס על ראיות נסיבתיות. תמונת הראיות שהוצגה בפני בית המשפט מערבת את הנאשם בביצוע העבירות, ונראה כי זו המסקנה הסבירה האפשרית העולה מהראיות.

הראיות הנסיבתיות, ובהן הימצאותו של הנאשם באזור ביצוע העבירה בסמיכות זמנים לביצועה, איכון מכשיר הטלפון שלו ושל שותפו, פירוט השיחות בהן הנאשם משתמש ברמיזות שלא משאירות מקום לפרשנות אחרת, כאשר הנאשם נמנע מלהעיד ולספק בעצמו פרשנות אפשרית אחרת לדברים, יש בהם כדי להצביע על המסקנה המפלילה.

אף בא כוחו של הנאשם הסכים כי הראיות הנסיבתיות קושרות את הנאשם לרכוש ולאזור (ע' 15 ש' 24-22). ההגנה לא הציגה כל ראיה או הסבר מטעם הנאשם, לשלול, להקים ספק או להשתית גרסה אפשרית אחרת למסקנה העולה ממארג הראיות.

האזנות הסתר מוכיחות את הקשר, אותו הכחיש הנאשם עם התקדמות החקירה, בינו לבין ענאד, והשיחות אשר בוצעו בסמוך למקום הפריצה מלמדות כי הנאשם נשא עימו באותו שלב את הטלויזיה הגנובה. בשיחות, כמפורט לעיל, מוסר הנאשם פרטים מהם נלמד כי הוא אכן נושא את אותה טלויזיה שנגנבה מבית המתלונן, ומתאם את איסופו ואיסוף חברו והטלויזיה על ידי ענאד. הטלויזיה, כזכור, נתפסה בסופו של יום בחדר השינה של ענאד. משכך, הראיות אינן מושתתות אך על שיחות הטלפון המוקלטות ועל האיכונים, אלא גם על מציאת הראיה החפצית שנגנבה בביתו של השותף למעשה, והדבר מחזק את ראיות המאשימה.

בענין זה נפסק בע"פ 3947/12 שאדי סאלח נ' מ"י:

"הרשעה המבוססת על ראיות נסיבתיות עשויה להתקבל גם מצירופן של כמה ראיות נסיבתיות, אשר גם אם כל אחת מהן בנפרד אינה מספיקה לצורך

עמוד 11

הרשעה, משקלן המצטבר מגבש תשתית ראייתית מספקת" (פסקה 23 לפסק הדין).

17. באשר לטענת ההגנה כי ייתכן והקשר של הנאשם לרכוש הגנוב הינו קשר של החזקת רכוש שהושג בפשע או של החזקת נכס חשוד כגנוב, הרי שהיה על הנאשם לטעון גרסה העולה בקנה אחד עם טענה זו, ואין די בטענת בא כוחו בענין זה, תוך כפירה בשפה רפה בביצוע עבירת השב"ח (ר' לענין זה את ע' 16 ש' 5-8). זאת בשים לב לכך שההחזקה בטלויזיה עולה בקנה אחד עם חלון הזמן בו היא נגנבה, ועם נוכחות הנאשם בסמוך למושב רינתיה באותו פרק זמן. אין המדובר בהחזקת הנכס ימים לאחר ההתפרצות אלא בחזקה תכופה של ממש, אותה לא סתר הנאשם. הטענה כי הנאשם וענאד הינם "סוג של אלטעזאכן" נשמעה מפי בא כוח הנאשם לבדו, כשהנאשם כזכור מכחיש נוכחות בשטחי ישראל בשנים האחרונות, והכרות עם ענאד. אין בידי לקבל את הטענה כי הטלויזיה יכולה היתה "לעבור מספר ידיים", כנטען (ע' 20 ש' 6-8), כאשר מדובר בהחזקה כה סמוכה למועד הפריצה.

נוכח מסקנות אלו, ונוכח הראיות לפיהן אין לנאשם אישור שהייה בישראל (ת/36 ות/37), עובדה אשר אינה מצויה במחלוקת, מבססות הראיות את אשמת הנאשם מעבר לספק סביר, ואני מרשיעה אותו בכל העבירות בהן הואשם.

ניתנה היום, א' ניסן תשע"ד, 01 אפריל 2014, במעמד הצדדים.